

Klíč - centrum sociálních služeb Olomouc slaví padesát let. Vznikl jako jeden z prvních denních stacionářů v tehdejší Československu

2.7.2022 - | Krajský úřad Olomouckého kraje

Vojtovi je třiatdvacet let. Lékaři mu diagnostikovali poruchu autistického spektra kombinovanou s mentálním postižením a poruchou chování. Než se v roce 2012 dostal do Klíče - centra sociálních služeb v Olomouci, prošel řadou institucí. Když přišel do Klíče, bylo mu čtrnáct let - bál se, cítil se nejistě, měl vztek a byl agresivní. Postupně si zvykl a našel si kamarády. Taký už věděl, co má dělat. Pochopil, co po něm vychovatelé chtějí. Ti ho začali chválit a učili ho samostatnosti. Vojta se díky tomu naučil pomáhat druhým i zodpovědnosti a má radost ze života.

Vojta je jedním ze sta klientů, kteří užívají některou z šesti registrovaných služeb olomouckého Klíče. Tedy organizace, která pomáhá lidem s mentálním, kombinovaným s tělesným, smyslovým postižením či s poruchou autistického spektra nebo problémovým chováním. Letos je to přesně padesát let, co tato sociální služba funguje.

„Klíč vznikl na základě iniciativy skupinky rodičů, kteří se v končící, uvolněné atmosféře 60. a počátku 70. let minulého století nechtěli vyrovnat s tím, že by jejich dítě mělo být umístěno do klasického velkokapacitního ústavu,“ připomíná historii ředitel zařízení Petr Matuška. Rodiče tehdy chtěli, aby jejich dítě, byť zdravotně postižené, mohlo žít s nimi. Chtěli něco jako denní stacionář. *„Povedlo se jim to a v roce 1972 se v Olomouci otevřel jeden z prvních denních stacionářů v tehdejší Československu,“* doplňuje ředitel.

Dalším milníkem byl rok 1993, kdy vznikl týdenní stacionář, o rok později denní stacionář Slunovrat určený pro klienty s vysokou potřebou podpory. V roce 1998 se povedlo otevřít první chráněné bydlení na Moravě. Zásadní byla i léta 2004 a 2008, kdy po rekonstrukci Mayovy vily v Olomouci začal fungovat domov pro osoby se zdravotním postižením Petrklíč jako celoroční služba pro lidi s vyšší mírou závislosti. *„Mezitím se někteří klienti v chráněném bydlení rozvinuli a byli schopni ‚roztáhnout křídla a vylétnout ven‘. K tomu ale bylo třeba zřídit službu podpora samostatného bydlení. To se podařilo v roce 2010. Klientů, kteří bydlí v nájemním bydlení a za kterými formou terénní služby docházíme, máme aktuálně šest,“* říká Petr Matuška.

Zatímco obsah sociálních služeb pro seniory odráží především jejich věk a zdravotní stav, u sociálních služeb pro lidi se zdravotním postižením tato úměra zpravidla neplatí. Proto je nezbytné je diferencovat. Podle Petra Matušky se školskému systému aktuálně daří zajistit klienty, kteří plní povinnou školní docházku. Návazně mají možnost získat kvalifikaci a jsou schopni pracovat. *„Vedle nich se ale začínají objevovat lidé s poruchami autistického spektra a náročným chováním. Proto jsme v roce 2021 otevřeli novou službu pro tuto cílovou skupinu. I další služby bychom chtěli rozvíjet ve prospěch cílových skupin, které nyní stojí stranou zájmu. Např. směrem k lidem s náročným chováním bez poruch autistického spektra. Kromě toho cítíme potřebu vnést do naší práce trochu marketingu. Čas od času je totiž nezbytné ověřit, zda děláme to, co lidé potřebují, zda jsme schopni reagovat na změnu jejich potřeb nebo zda naši práci veřejnosti prezentujeme srozumitelným způsobem,“* zamýšlí se nad plány ředitel.

Klíč – centrum sociálních služeb je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje a nabízí chráněné bydlení, denní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením, podporu samostatného bydlení či týdenní stacionář. *„Klíč si rodiče de facto založili sami, jde o službu, která vznikla z jejich popudu, takřkajíc ‚zespodu‘. Navíc v době, kdy systém sociálních služeb znal jen ústavní péči, toto zařízení nabídlo alternativu v podobě ambulantních, později i pobytových a terénních služeb. Od samého začátku jde o unikátní projekt a jistou výlučnost si zachoval dodnes,“* dodává Ivo Slavotínek, 1. náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro sociální oblast.

<https://www.olkraj.cz/klic-centrum-socialnich-sluzeb-olomouc-slavi-padesat-let-vznikl-jako-jeden-z-prvnich-dennich-stacionaru-v-tehdejsim-ceskoslovensku-aktuality-11395.html>